

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

**TIETOSUOJAVASTAAVAN TOIMENKUVA,
TEHTÄVÄT JA ASEMA**

Päivitetty 27.07.2010

www.tietosuoja.fi

Tietosuojavaltuutetun toimisto sekä sosiaali- ja terveysministeriö ovat laatineet tämän esitteen yhteistyössä.

Lainsäädäntötausta

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007) ja laki sähköisestä lääkemääräyksestä (61/2007) edellyttävät, että jokainen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen antaja ja apteekki sekä Kansaneläkelaitos ja Terveydenhuollon oikeusturvakeskus nimeävät tietosuojavastaavan.

Henkilötietolain (523/1999) mukaan henkilörekisteristä tulee laatia rekisteriseloste, johon merkitään rekisterinpitäjän lisäksi rekisteriasioista vastaava henkilö ja/tai rekisterinpitäjän edustaja, jonka tulee huolehtia rekisteröityjen oikeuksien toteutumiseen liittyvistä palveluista.

Rekisterinpidon vastuu säilyy aina rekisterinpitäjällä

Tietosuojavastaavan nimeäminen organisaatioon ei poista rekisterinpitäjänä olevan organisaation vastuuta.

Tämä rekisterinpitäjän vastuu sisältää velvoitteet¹;

- määritellä henkilötietojen keräämisen ja käsittelyn tarkoitus,
- suunnitella henkilötietojen käsittelytoimet koko tiedon elinkaaren ajaksi,
- analysoida, kirjata muistiin ja kuvata rekisterinpitäjän tehtävien hoitoon liittyvät henkilötietojen käsittelyt ja niihin liittyvät vastuut, toimivallat ja menettelyt,
- varmistua henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta,
- huolehtia tietojen laadusta, tarpeellisuudesta ja virheettömyydestä,
- varmistua henkilötietojen suojaamisesta,
- huolehtia rekisteröityjen oikeuksien toteutumisesta, erityisesti tarkastus-, tiedonkorjaus- ja kielto-oikeuden toteuttamisesta,
- laatia tietosuojaseloste ja informoida rekisteröityjä
- huolehtia mahdollisesti tarvittavien viranomaisilmoitusten tekemisestä,
- laatia henkilöstön käyttöön tietosuoja-ohjeet,
- seurata ja valvoa henkilötietojen käsittelyä.

Tietosuojavastaavan tehtävänä on auttaa rekisterinpitäjää näiden velvoitteiden toteuttamisessa.

Tietosuojavastaavan toimenkuva

Tietosuojavastaavan tehtävänä on *organisaation erityisasiantuntijana* auttaa rekisterinpitäjää saavuttamaan hyvän henkilötietojen käsittelytavan² ja mahdollisten erityislakien edellyttämä korkea tietosuojan taso, jonka avulla voidaan rakentaa ja säilyttää luottamus rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välille. Näin ollen tietosuojavastaavan tehtävänä on antaa asiantuntija-apua sekä organisaation henkilöstölle että ennen kaikkea johdolle, jolla on viimekätinen vastuu rekisterinpitäjänä henkilötietojen käsittelystä.

¹ luettelo ei ole tyhjentävä

² ja hyvän tietojen käsittelytavan

Tätä rekisterinpitäjän toimintaa tukevaa tarkoitusta varten, tietosuojavastaava;

- osallistuu organisaation henkilötietojen käsittelyä koskevaan suunnittelutoimintaan,
- osallistuu rekisterinpitäjän hyväksymiä tietosuoja- ja tietoturvaohjeita koskevaan valmisteluun ja ylläpitoon,
- seuraa ja valvoo henkilötietojen käsittelyä ja niiden suojausmenetelmiä,
- osallistuu rekisterinpitäjän henkilöstölle annettavan tietosuojakoulutuksen toteuttamiseen,
- tukee henkilökuntaa ja rekisteröityjä tietosuoja-asioissa,
- toimii yhdyssteenä valvontaviranomaisiin,
- raportoi organisaation johdolle tietosuojan (ja tietoturvallisuuden) tilasta ja kehittämistarpeista (sisäiset auditoinnit ja käytönvalvonta),
- vastaa organisaation johdon osoittamista muista tietosuojaa tukevista tehtävistä.

Tietosuojavastaavan asema

Voidakseen tukea rekisterinpitäjää mahdollisimman tehokkaasti, tulisi tietosuojavastaavan voida suorittaa edellä mainitut tehtävät ja niihin liittyvät suunnittelu, seuranta ja raportointitehtävät mahdollisimman itsenäisesti.

Tietosuojavastaavan tulee tuntea kyseisen organisaation asiakaspalvelu-, tietojenkäsittely- sekä asiakirjahallinnon prosessit ja niille asetettavat vaatimukset.

Lainsäädännössä ei aseteta tietosuojavastaavalle nimenomaista vaatimusta siitä, mikä koulutustausta tai ammattinimike tietosuojavastaavalla tulisi olla. Hänellä tulisi kuitenkin olla riittävä koulutus tehtäväänsä sekä mahdollisuus ylläpitää erityisammattitaitoaan.

Hänen tulisi myös voida raportoida suoraan organisaation ylimmälle johdolle sekä osallistua riittävän varhain ja korkealla tasolla organisaatiossa käynnistyviin asiakaspalveluprosessien suunnittelu- ja kehittämistehtäviin.

Hänellä tulisi myös olla mahdollisuus osallistua ja lausua käsityksensä organisaation suunnittelemista henkilötietojen käsittelyä koskevista hallinnollisista uudistuksista.

Lainsäädäntö ei aseta estettä sille, etteikö sama tietosuojavastaava voisi toimia myös useamman organisaation tietosuojavastaavana. Jos näin menetellään, tulee kuitenkin huolehtia siitä, että nimitettävällä tietosuojavastaavalla on tosiasialliset mahdollisuudet hoitaa tätä tehtävää useammassa organisaatiossa. Tällöin tulee huomioida muun muassa organisaatioiden koko ja samankaltaisuus, tietosuojavastaavan muiden tehtävien laajuus, tosiasialliset mahdollisuudet perehtyä ko. organisaatioiden henkilötietojen käsittelyyn käytännössä sekä tosiasialliset mahdollisuudet toimia yhteistyössä eri organisaatioiden johdon ja henkilöstön apuna.

Tietosuojavastaavan tehtävissä tulee noudattaa salassapitosäännöksiä.